



ПРЕС КЛИПИНГ

23-24. децембар 2017.



НАСЛОВИ

- ПОДРШКА ПРЕДУЗЕЋИМА: За боље пословање дају 45 милиона динара (стр.2)
Брнабић: У 2018. изградња економије засноване на иновацијама и знању (стр.2)
Брнабић: Није природно да сви наставници имају исту плату (стр.3)
Жене ће радити још шест месеци (стр.4)
"ВИДЕО САМ СИНА ПРЕ НЕГО ШТО ЈЕ СТРАДАО" Породице радника у погинулих "Наменској" шокирала одлука инспектора (стр.5)
КРИТИКЕ ЗАКОНА Просветари и медицинари тврде да су им укинута права (стр.5)
Од 1. јануара нове одредбе за пензионисање (стр.7)
Михајловић: Запослено 308 жена са села (стр.8)
Програми субвенција за око 500 незапослених (стр.9)
ММФ упозорава: Програм успео, али немојте се опуштати (стр.10)
ТРИНАЕСТА ПЛАТА У Србији божићни бонус ретка појава (стр.11)

ПОДРШКА ПРЕДУЗЕЋИМА: За боље пословање дају 45 милиона динара

Пише: С. Б.

Последњих дана ове године отворен још један програм Развојне агенције Србије за подршку малим и средњим предузећима. Суфинансира се и до 50 одсто вредности пројекта

ПОСЛЕДЊИХ дана ове године прерађивачи су добили прилику да конкуришу за део од 45 милиона динара, колико је Развојна агенција Србије определила за подршку секторима прерађивачке индустрије. Право учешћа имају мала и средња предузећа која се баве производњом, прерадом или услугама у индустрији машина и опреме, прехранбеној, дрвној, индустрији намештаја и гуме и пластике. Јавни позив је отворен докле има средстава.

Овај програм подразумева суфинансирање и до 50 одсто вредности пројекта. Максималан износ је два милиона динара бесповратних средстава.

- Суфинансираће се пројекти који се односе на уређење пословања у складу са међународним стандардима, унапређење постојећих и развој нових производа, нови дизајн производа и амбалаже, као и набавку и имплементацију специјализованог софтвера - објашњавају у РАС.

Развојна агенција Србије је ове године реализовала 24 инвестициона уговора, укупне вредности 165 милиона евра, која предвиђају отварање 8.282 радних места. Кроз кампању "Креирај живот" спроведени су програми вредни милијарду динара. Подршка РАС подразумева доделу бесповратних средстава кроз суфинансирање пројеката и то од 50 до 70 одсто вредности.

- Ове године забележен је знатно већи број пријава за све програме у односу на прошлу годину - истичу у Развојној агенцији Србије. - Према броју пријава, истиче се посебно Програм подршке развоју конкурентности и то подизање капацитета малих и средњих предузећа за пословање и менаџмент. Такође, 89 пријава је пристигло за програм економског развоја, који се односи промоцију предузетништва и примера добре праксе са фокусом на омладинско и женско предузетништво.

ЛАНАЦ ДОБАВЉАЧА

ОТВОРЕН је и Програм подршке развоју конкурентности ММСПП, и то за креирање ланца добављача. Досад је утрошено око 25,5 милиона динара, а предвиђени буџет је 30 милиона динара.

- С обзиром на то да је све је више малих и средњих компанија које учествују у процесу производње као добављачи, фокус ће у наредном периоду бити додатно мотивисање и оснаживање домаћих компанија за учешће у ланцу добављача - кажу у РАС.

Брнабић: У 2018. изградња економије засноване на иновацијама и знању

Извор: Бета

Премијерка Србије Ана Брнабић оценила је да је у 2018. години пред Србијом нови изазов - изградња економије засноване на иновацијама и на знању

БЕОГРАД - Премијерка Србије Ана Брнабић оценила је да је у 2018. години пред Србијом нови изазов - изградња економије засноване на иновацијама и на знању.

"Економија 21. века почива на дигитализацији и образовању", навела је она у ауторском тексту за "Бизлајф".

"Два кључна приоритета Владе Србије у 2018. години јесу образовање и дигитализација која за мене остаје идеја водиља јер обухвата све области друштва и људског стваралаштва, од привреде, пољопривреде, медицине, креативних индустрија и културе", рекла је премијерка. Истакла је да ће "образовни систем који негује креативно, критичко, мишљење и аналитичко размишљање образовати младе људе који ће бити спремни да одговоре на изазове четврте индустријске револуције".

Додала је да је поносна на чињеницу што Србија већ има такве људе и навела да је Институт "БиоСенс" из Новог Сада победио на европском конкурс за истраживање и иновације "Хоризон 2020", а компанија "Нордеус" једна је од глобалних лидера у "гејминг" индустрији. Подсетила је да се компанија "Севен Бридгес" бави истраживањем генома у откривању лека против рака и да је проглашена за једну од 50 најпаметнијих компанија на свету.

"Они су најбоља мотивација младим људима да улагање у знање и образовање, креативност и иновације, води ка међународном признању и успеху", навела је Ана Брнабић.

Како је истакла, уз наставак економских реформи и убрзање европских интеграција, јачање владавине права и улагања у културу, без које нема одрживог раста ни једног друштва, Влада Србије остаје посвећена унапређењу квалитета живота грађанки и грађана.

"Следеће године отворићемо Народни музеј, што је наставак обнове великих националних културних институција, након што смо у октобру, после 10 година реновирања, отворили Музеј савремене уметности у Београду", навела је Брнабићева.

Указала је да су међу економским изазовима у наредној години и "рад да би се остварио прогнозиран раст бруто домаћег производа од 3,5 одсто, као и на убрзању тог раста и смањењу стопе незапослености на 10 одсто".

Влада Србије ће, како је рекла, наставити и са даљим инфраструктурним повезивањем, што је један од кључних покретача раста.

Истакла је да је посебно поносна што је почетак изградње брзе пруге Београд-Будимпешта први прекогранични пројекат у оквиру сарадње Кине и 16 земаља Централне и Источне Европе, што је "још једна потврда и признање одговорне међународне политике Владе Србије".

Брнабић: Није природно да сви наставници имају исту плату

Извор: Танјуг

Председница Владе Србије Ана Брнабић прецизирала је да поводом платних разреда у просвети сматра да није природно да свих 80.000 учитеља, наставника и професора има исту плату

Председница Владе Србије Ана Брнабић прецизирала је да поводом платних разреда у просвети сматра да није природно да свих 80.000 учитеља, наставника и професора има исту плату.

"Морамо да направимо систем у оквиру кога препознајемо и награђујемо најбоље и то не само новчано, већ и каријерно. Платни разреди су само систем у коме ће се квалитет награђивати напредовањем," додала је она.

Оно што је невероватно је што ми у Србији још увек немамо такав систем истакла је премијера. Ми немамо систем који препознаје и награђује учитеље и професоре који подстичу таленте код деце, како би они остварили свој пуни потенцијал, навела је Брнабић.

ПРОЧИТАЈТЕ ЈОШ: Премијерка: Србија успешно завршила аранжман са ММФ-ом

"Наш систем не вреднује професора који са ђаком разговара мимо наставе у жељи да га мотивише да уради више, ми не награђујемо учитеље који негују љубав према знању и учењу. Наш систем саботира свако искакање из просека, цак и када то искакање знаци мењање навика које нас вуку на доле."

Премијерка каже да је верује да је њена улога да подиже стандарде чак и кад је одређена јавност "дочека на нож" због тога.

"Мој посао је да покушавам и не одустајем од онога у шта верујем и шта сам обећала грађанима Србије, уз сва оспоравања која иду са тим, "навела је она у отвореном писму поводом текста "Премијерка опет увредила просветаре," објављеном у "Данасу."

Брнабићева објашњава да када говори о увођењу платних разреда мисли о фантастичним професорима који воле свој посао, који поштују младе генерације којима посвећују и део свог слободног времена учећи их стварима које се не налазе у програму, а које су потребне за живот у 21. веку, као што је слобода у изражавању ставова, неговање дијалога, читање или љубав према култури.

Она истиче да је постојећи систем плата одржив и да у буџету, посебно ове године када тешке мере финансијске консолидације дају резултате, има средстава да се плате повећају, као што ће бити повећане, и да се повећавају у годинама пред нама, као што ће се повећавати.

"Али овакав систем није фер. Није фер према већини наставника и професора који су понос професије. Није фер, јер њихов труд и успех нису ни каријерно признати у смислу преласка у следећи платни разред. Овакав систем такође не даје никакву мотивацију новим генерацијама наставника и професора који тек почињу да раде овај посао," закључила је она.

Жене ће радити још шест месеци

Пише: Ј. Ж. С.

За пензију по старом захтев до 29. децембра

Од нове године ступају на снагу нове одредбе за пензионисања

СА првим даном наредне године старосна граница за одлазак у пензију се код жена помера за шест месеци, тако да је услов за даме 62 године живота и најмање 15 година стажа осигурања. Свима који намеравају да се пензионишу по прописима важећим у овој години, радни однос мора да престане најкасније 29. децембра, наглашавају у ПИО фонду.

ПРОЧИТАЈТЕ ЈОШ - Догодине стижу и руске пензије

Према речима Јелице Тимотијевић, директора Сектора за односе са јавношћу у Фонду, захтев за пензију се подноси најкасније 30. децембра, што може да се учини и поштом, као препоручена пошиљка.

ПРОЧИТАЈТЕ ЈОШ - Пензије морају да прате цене

- Подношење захтева 1. јануара и касније подразумева примену услова који важе у тој години - каже наша саговорница. - Све филијале, службе и испоставе Републичког фонда за пензијско и инвалидско осигурање радиће у суботу 30. децембра 2017. године, и то само службе пријема захтева и правне помоћи, како би се омогућило осигураницима да благовремено поднесу захтев и остваре право на пензију у складу са условима важећим у 2017. Захтеви ће се примати без обзира на то да ли су приложени сви докази потребни за одлучивање.

Према Закону о ПИО, до 2032. године код жена постепено ће се померати услови за пензионисање у погледу година живота, да би од тада и оне имале услов за пуну старосну пензију са навршених 65 лета. Код мушкараца и даље важе исти услови: 65 година живота и најмање 15 година стажа осигурања.

Осим овог основа за пуну старосну пензију и мушкарци и жене могу то право остварити са навршених 45 година стажа осигурања, без обзира на године живота.



"ВИДЕО САМ СИНА ПРЕ НЕГО ШТО ЈЕ СТРАДАО" Породице радника у погинулих "Наменској" шокирала одлука инспектора

Пише: Б. Бојовић

Епилог несреће у фабрици "МБ - Наменска" у Лучанима, где су у јулу ове године смртно страдали радници Миломир Миливојевић (25) и Милојко Игњатовић (55), јесте захтев за покретање прекршајног поступка против предузећа и директора Радоша Миловановића као одговорног лица.

Инспектор Министарства за рад покренуо је поступак пред Прекршајним судом у Чачку јер одговорни нису прописали процедуру о употреби картонских буради са отпадом како би спречили повреду према Закону о безбедности на раду.

Породица настрадалог радника Миломира Миливојевића незадовољна је сазнањем да је уместо кривичног покренут прекршајни поступак јер, тврде, да би њихов син био жив да су испоштоване законске процедуре заштите на раду.

Милован Миливојевић, отац преминулог Миломира, каже да не постоји компензација за дете и да не жели никакав вид материјалне помоћи који му је нуђен из овог предузећа.

- Само хоћу истину. Ја сам тог дана радио у фабрици. Видео сам сина пре него што је настрадао. Дошао је код мене, попио чашу сока и појео три напoлитанке. То му је било последње - прича скрхани отац.

- Ја истину знам и морам је доказати. Све се одиграло на сто метара од мене. Дете ми је изгорело у мајици, није имао ни заштитно одело. Бурићи са отпадним барутом које је истоварао са колегом били су картонски, без дозволе за употребу, претоварени. Како су спустили прво буре, десила се трагедија - каже Милован.

Он додаје да неће одустати све док истина не изађе на видело, а врата на која ће још покушати да закуца биће врата председника Србије Александра Вучића.

У Министарству одбране казали су "Блицу" да не желе да коментаришу овај случај пошто је поступак још у току.

КРИТИКЕ ЗАКОНА Просветари и медицинари тврде да су им укинута права

Пише: Слађана Вукашиновић

Закон о запосленима у јавним службама, просветарима, здравственим, социјалним, научним и културним радницима укида постојећа радна права из Закона о раду, укључујући и она везана за преговоре синдиката о платама.

Тих, али и других привилегија неће, с друге стране, бити ускраћени запослени у полицији, војсци и јавним предузећима, које законодавац није сврстао у категорију "јавна служба", што је супротно другим законским решењима. Све ово тврде представници синдиката просвете и

здравства, који упозоравају власт да оваквим решењима ствара колону запослених првог и другог реда, која је по свим европским конвенцијама забрањена.

А доказе за овако тешке оптужбе налазе у лимитираним правима у многим сегментима, с једне стране, и увећаним обавезама с друге, које неће моћи да се награде већом платом, што је могућност коју им пружа друго радно законодавство.

- Овим законом је суспендована примена значајних делова Закона о раду, пре свега оних који се односе на колективне уговоре, којима смо имали могућност да остваримо већа права и повољније услове рада од оних утврђених законом. Према Закону о запосленима у јавним службама, синдикати неће моћи да преговарају о платама, као ни о свим другим питањима регулисаним законом, чиме се стављају у неравноправан положај са колегама из јавних предузећа, војске и полиције. Поред тога, уводи се и квазипрековремени рад јер ће се прековремени сати, по новом закону, плаћати од четири до 10 одсто више, уместо 26 одсто, како је предвиђено Законом о раду - наводи председница Уније синдиката просветних радника Србије Јасна Јанковић.

Прековремено ће се плаћати 4-10 одсто уместо 26, тврде радници

Она додаје да је јасно да Законом о јавним службама никоме у просвети, науци, социјали, науци, култури и здравству неће бити ни повећана ни смањена плата.

- Директор једино може да награди неког за добар рад, али у том случају мора неком другом да смањи плату, пошто и та награда иде из истог буџета. Поред тога, овај закон елиминира и примену Закона о платним разредима, којим би требало да се изједначе стартне плате за људе истог образовања у јавној управи, укључујући и полицију и војску. То се сада укида за близу пола милиона људи, па ће њихов ионако лош положај бити још гори. У гори положај их доводи и то што су дужни да раде и послове који нису у опису њихових радних места у случају да на том месту нико тренутно није запослен - додаје Јанковић.

С њом се слаже и представник Новог синдиката здравства Срђан Недељковић.

- Овим законом се запослени може преместити и код другог послодавца, што може да буде простор за злоупотребу, јер може да омогући директорима јавних служби да се баве лизингом радне снаге. Послодавцу се даје и могућност да запосленог без његове сагласности премести на радно место удаљено до 50 километара од места становања. Послодавац може и да сваког дана премешта радника на друго радно место јер може да му понуди уговор да ради на више радних места. Све у свему, ово је селективан закон, јер је опсег примене далеко ужи од онога шта нам сугерише његов назив, закон који смањује права, а увећава обавезе радника - тврди Недељковић.

Закон о запосленима у јавним службама донет је 14. децембра ове, а почеће да се примењује од 1. јануара 2019. године.

Влада: Ниједна струка није у подређеном положају

У Влади Србије тврде да се Законом о запосленима у јавним службама не стављају у подређени положај просвета, здравство, култура и други.

- На државне службенике, у које спадају и полиција, војска, правосуђе и други, примењују се Закон о државним службеницима и Закон о платама државних службеника, као и посебни закони о полицији и војсци. Закони који се односе на запослене у државним органима ће се током 2018. године усклађивати са Законом о систему плата запослених у јавном сектору како би и њихова примена почела од 2019. године. То што се на њих не односи Закон о запосленима у јавним службама, не значи да су они у привилегованом положају јер се њихова права, обавезе и одговорности утврђују другим законима - наводе у Влади и додају:

- Сви посебни закони морају да се ускладе са принципима које прописује системски закон о платама, сви ће бити разврстани у истој матрици коефицијената, имати јединствену основицу, минути рад и друга увећања, која ће бити утврђена Законом о буџету. Што се тиче јавних

предузећа, системски закон се не односи на њих, јер она послују на принципима стицања добити, што треба да омогући и адекватне начине за одређивање плата или њиховог умањење ако добити нема. Државни органи и јавне службе су непрофитне институције и стога је држава одувек посебним законима одређивала плате за запослене у тим институцијама.

Ђорђевић и Фабрици о преговарачким поглављима

Тањуг | 22. 12. 2017 - 13:11х

Министар за рад, запошљавање, борачка и социјална питања Зоран Ђорђевић разговарао је данас са шефом делегације ЕУ у Србији Семом Фабрицијем о преговарачким поглављима 2 и 19, сарадњи у управљању мигрантском кризом и реформама у области запошљавања и социјалне политике са посебним освртом на социјалну инклузију и родну равноправност.

Ђорђевић је истакао да је процес прикључења Европској унији стратешки правац Републике Србије и један од најважнијих стубова спољне политике, саопштило је Министарство рада, запошљавања, борачких и социјалних питања.

„ - Приоритет Републике Србије је пуноправно чланство у Европској унији и истрајаће на свом путу и урадити све што је потребно, али по мери својих грађана. На овај начин подићи ћемо стандарде на ниво који је и изнад онога што ЕУ очекује од нас - рекао је Ђорђевић и захвалио шефу делегације ЕУ на досадашњој подршци Србији на њеном европском путу.

Фабрици је рекао да је отворен за сваку врсту подршке која је Србији потребна на њеном европском путу и да ће се лично ангажовати на унапређењу сарадње, као и да су све идеје и сугестије које долазе за српске стране увек добро дошле.

Посебан акценат у току разговора био је и на пројектима који се финансирају из фондова Европске уније и учешћу Србије у новим програмима ЕУ у циљу креирања и спровођења јавних политика у областима рада и запошљавања, социјалне инклузије и антидискриминационе политике и родне равноправности, наводи се у саопштењу.

Поглавље 2 у приступним преговорима са ЕУ односи се на слободно кретање радника, а 19 на социјалну политику и запошљавање.

ПОЛИТИКА ONLINE

Од 1. јануара нове одредбе за пензионисање

Пише: ФоНет

Републички фонд за пензијско и инвалидско осигурање подсетио је данас грађане да од 1. јануара 2018. године ступају на снагу нове одредбе за пензионисања које су у складу са Законом о ПИО.

Старосна граница за одлазак у старосну пензију се код жена помера за шест месеци, тако да је услов за жене у 2018. години 62 године живота и најмање 15 година стажа осигурања.

„Грађанима који намеравају да се пензионишу по прописима који важе у овој години, радни однос мора да престане најкасније 29. децембра,“ истиче Фонд.

Захтев за пензију се подноси најкасније 30. децембра, што може да се учини и поштом, као препоручена пошиљка. Подношење захтева 1. јануара и касније подразумева примену услова који важе у тој години.

„Подсећамо да ће се до 2032. године код жена постепено померати услови за пензионисање у погледу година живота, да би од те године и жене имале услов за пуну старосну пензију са

навршених 65 година живота. Код мушкараца и даље важе исти услови - 65 година живота и најмање 15 година стажа осигурања, „ додаје се у саопштењу.

Осим овог основа за пуну старосну пензију и мушкарци и жене могу то право остварити са навршених 45 година стажа осигурања, без обзира на године живота.

За остваривање права на превремену старосну пензију, од 1. јануара 2018. године мушкарцима ће бити потребно 40 година стажа осигурања и најмање 57 година живота, а женама 38 година стажа осигурања и најмање 56 година и четири месеца живота, наводи Републички фонд за ПИО.

У овом случају, пензија се трајно умањује за 0,34% за сваки месец пре навршених година живота прописаних за стицање права на пуну старосну пензију у тој календарској години.

Укупан износ умањења за превремену старосну пензију максимално може да износи 20,4%.

Све филијале, службе и испоставе Републичког фонда за пензијско и инвалидско осигурање радиће у суботу 30. децембра 2017. године, од 7:30 до 15:30 часова и то само службе пријема захтева и правне помоћи, како би се омогућило осигураницима да благовремено поднесу захтев и остваре право на пензију у складу са условима важећим у 2017. години.

Захтеви ће се примати без обзира да ли су приложени сви докази потребни за одлучивање о захтеву.



Михајловић: Запослено 308 жена са села

Пише: Д. Ераковић

У оквиру иницијативе „Упослимо 1.000 жена у руралним подручјима“ коју је Координационо тело за родну равноправност покренуло заједно са Налед-ом и Етномрежом, до сада је запослено 308 жена, изјавила је данас потпредседница Владе Србије Зорана Михајловић.

Михајловић, која председава Координационим телом за родну равноправност, подсетила је да је иницијатива покренута са циљем да се жене на селу упосле и да се допринесе смањењу сиромаштва, економском оснаживању и афирмацији улоге жена у локалној заједници и руралној економији.

Потпредседница Владе је истакла задовољство што је велики број друштвено одговорних компанија и појединаца уочи значај акције „Упослимо 1.000 жена“ захваљујући којима је само у децембру 95 жена добило посао.

„За мање од шест месеци 308 жена је запослено. Позивам све институције, јавна предузећа и друштвено одговорне компаније да подрже иницијативу „Упослимо 1.000 жена“ и за потребе пословних поклона користе производе које израђују жене из Етно-мреже, чиме ће помоћи стварању бољих услова за жене на селу“, закључила је она.

Из Координационог тела за родну равноправност подсећају да је Михајловић, у циљу очувања и промоције српског наслеђа, али и подстицања запошљавања, уредила један од свечаних салона у Влади Србије традиционалним српским мотивима које су израдиле жене у оквиру ове иницијативе.

Догодине 35 милиона динара за подстицај запошљавања из буџета Шапца

Програми субвенција за око 500 незапослених

Пише: М. Обрадовић

Из градског буџета Шапца наредне године биће издвојено 35 милиона динара за подстицај запошљавања око 500 лица.

Највише средстава, 15 милиона динара, опредељено је за рефундирање доприноса и пореза новог запошљавања жена старијих од 58 година и мушкараца старијих од 60 година.

На овај начин до сада је омогућено да више од 700 лица из ове старосне категорије, које најтеже долазе до посла, стекну услов за пензију. Очекује се да ће сада педесетак њих бити обухваћено овим програмом.

Из буџета је обезбеђено и десет милиона динара за запошљавање десет лекара и 19 медицинских сестара и техничара. Они ће радити у десет сеоских амбуланти и стећи потребну стручну праксу. За лекаре плата износи 50.000 динара, а за медицинске сестре и техничаре 30.000 динара.

Највише незапослених, њих 300, обухваћено је обукама за рад на рачунарима, за органску производњу и књиговодство, као и за учење страних језика. За ове обуке издвојено је три милиона динара. Програм подршке предузетништву реализује се плаћањем рачуноводствених услуга у износу до шест хиљада динара месечно. Намењен је женама и младима до 30 година који су протекле године основали предузетничку радњу, и за то је издвојено 3,6 милиона динара, а обухваћено је 50 лица.

Нови програм је и професионална обука младих кроз радну праксу који финансира Шведска агенција за међународни развој и сарадњу са 11 милиона динара и град Шабац са 1,4 милиона динара. Циљ је стицање практичних знања за самостална рад у занимању за које је стечено одговарајуће образовање код приватног послодавца. Програм траје шест месеци, односно девет месеци за особе ромске националности, а обухваћено је 20 лица. Практиканти ће за време радне обуке примати бруто плату од 340 евра, у динарској противвредности, а након завршене праксе послодавци их могу запослити минимум на годину дана, а за то је предвиђено 2.500 евра у виду опреме.

За јавне радове град ће издвојити милион динара, а из републичког буџета обезбеђено је 300.000 динара за запошљавање 13 лица. За запошљавање особа са инвалидитетом опредељено је милион динара, а планирано је запошљавање 20 лица. Однедавно пружа се могућност стручне праксе за студенте Економског факултета у Београду који имају пребивалиште на територији града Шапца. Циљ је примена стечених теоријских знања и савладавање пословних вештина у областима којима се бави локална самоуправа.

Више од 3.000 новозапослених

Ипак, најважнији сегмент у области запошљавања јесте онај на неодређено време. За протекле три године у Шапцу је запослено више од три хиљаде лица, и први пут после дужег времена на евиденцији НСЗ је мање од 10.000, сада око 9.500 незапослених. Први пут се дешава и то да јапанска компанија Јазаки држи отворени конкурс за пријем хиљаду радника, а чак организује и презентације по сеоским месним заједницама у Мачванском округу.

Овај пројекат се реализује уз помоћ средстава из буџета општине Шабац. Ставови изнети у подржаном медијском пројекту нужно не изражавају ставове органа који је доделио средства.

ММФ упозорава: Програм успео, али немојте се опуштати

Србија је успешно закључила осму ревизију аранжмана са ММФ-ом испунивши скоро све критеријуме, али у свом извештају Фонд упозорава да је ово само први корак у прављењу снажне тржишне економије која ће моћи да се такмичи са земљама ЕУ.

“У Србији као и у другим земљама у прошлости, након успешног програма долазило је до опуштања у макроекономским политикама, успоравању у реформама и на крају до поновне појаве неравнотежа”, упозорава ММФ у свом јуче објављеном извештају.

На крају трогодишњег програма (истиче у фебруару 2018) у ММФ-у су задовољни тиме што је реални раст БДП-а био већи од очекиваног, повећањем поверења у финансијски сектор, као и великим фискалним прилагођавањем, што је довело до смањења јавног и спољног дуга Србије. ММФ је осим бројкама задовољан и структурним реформама, мада упозоравају на ризике који проистичу из незавршених реформи јавних и државних предузећа. Према извештају, осим оног што је предвиђено буџетом, више неће бити државне помоћи за државна предузећа укључујући Србијагас, Петрохемију, МСК, Азотару, РТБ Бор и Ресавицу.

Када се ради о обавезама, у извештају се истиче позитиван ефекат објављивања 20 највећих дужника ЕПС-у и Србијагасу, као и одлука да Србијагас искључује са мреже неплатише. Оно што није решено, а што су наводно власти навеле да решавају јесу дугови неких државних предузећа, здравствених институција и локалних самоуправа за енергију, као и дугови државних апотека и здравствених установа за лекове.

Међу ризицима које треба пратити у извештају је наведен раст кеш кредита становништву, с обзиром да ови кредити расту стопом већом од 10 одсто.

Такође, проблем са државним и јавним предузећима могао би опет да плане у случају промене цена сировина на међународном тржишту. То се пре свега односи на високе цене бакра због којих је РТБ Бор ове године ликвидан и плаћа редовно обавезе.

С друге стране, позитивно је што би привредни раст у наредним годинама могао бити већи од очекиваног након што прођу ефекти овогодишње суше. Такође, ризик за наредни период долази и споља, како из негативних дешавања у региону, тако и од великих осцилација на међународним тржиштима.

У извештају се наводи да су српске власти признале проблем у ком се налази Електропривреда Србије, што је осим временских услова имало за последицу пад производње електричне енергије у првом полугодишту ове године. Овог месеца би требало да се одржи први заједнички састанак представника Србије са представницима Светске банке и ЕРБД-а око корпоративног управљања компанијом. Такође, циљ смањење броја запослених за 1.000 би требало да буде испуњен.

Петрохемијски комплекс Петрохемија којој је отворен УППР у септембру, затим МСК за коју је расписан тендер недавно, као и Азотара остају велики проблеми за државу. Мада Петрохемија плаћа редовно своје обавезе, Азотара је од јула наставила да гомила обавезе и према Србијагасу и према приватним добављачима.

Власти су обавезале да уколико до краја марта 2018. године не нађу стратешког инвеститора за Азотару предузеће иде у стечај. Такође су најавили и да приватизација Петрохемије почне у првој половини године.

Један од највећих успеха, а песимистичнији би рекли и једини успех у реформи јавних предузећа јесу Железнице Србије. У 2016. години смањен је број запослених за 3.146, а у овој години је исплаћено 2,7 милијарди динара за отпремнине још 2.394 људи из Железнице.

Прича са Ресавицом се наставља и наредне године и као и за ову најављује се затварање четири најнерентабилнија рудника. Ресавица је од јануара до септембра нагомилала 240 милиона динара дуга према ЕПС-у.

ММФ прогнозира привредни раст Србије у 2018. и 2019. години на 3,5 одсто, а највећи допринос даће инвестиције и домаћа тражња. Инфлација ће се кретати око три одсто, а дефицит текућег рачуна око четири одсто у наредне две године. Такође је утврђено да су неплаћене обавезе државе повећане и да су биле изнад планираног програмом, а то се пре свега односи на неке неплаћене обавезе Министарства правде.

Буџетски суфицит због већих прихода и мањих инвестиција

Од 2014. до 2017. године држава је смањила буџетски дефицит за укупно шест одсто БДП-а, а прилагођавање само у 2017. која ће завршити са малим суфицитом износиће 1,5 одсто БДП-а. Ово је постигнуто већим јавним приходима са позитивне, али и због мањих капиталних инвестиција са негативне стране.

У ММФ-у истичу да је од краја 2014. до септембра 2017. смањен број запослених у јавном сектору за 28.600, мада је истовремено запослено на одређено и на уговоре око 16.200 људи. У Фонду сматрају да би сваки вишак у буџету наредне године требало усмерити на инфраструктуру и смањење јавног дуга, тако индиректно упозоравајући владу да даље не повећава плате мимо планираног.



ТРИНАЕСТА ПЛАТА У Србији божићни бонус ретка појава

Извор: Дневник

По резултатима истраживања словачког пословног портала „ПауЛаб” за регион Балкана, централне Европе и земље Балтика, највећи божићни бонуси у односу на бруто зараду исплаћују се у Мађарској и у просеку износе око 654 евра, што је 91 одсто просечне бруто зараде.

У Словачкој тај боноус износи 787 евра, односно 79 одсто бруто плате, док је у Чешкој он 724 евра, или 69 одсто њихове просечне плате. Иза њих су запослени у БиХ, где тај бонус износи 625 евра, или 78 одсто бруто зараде, а одмах иза њих су Финци, који примају просечно 624 евра, али је то тек двадесет одсто бруто зараде. У Хрватској такозвана 13. плата износи просечно 185 евра, а Словенци исплаћују у просеку бонусе од 422 евра, или 31 одсто просечне зараде, док Пољаци добијају 262 евра, односно 28 одсто просечне плате. Годишњи бонуси у Естонији су у просеку 210 евра, Летонији 186, Литванији 173 евра, и то чини петину просечне бруто зараде.

8 процената запослених добија годишњи бонус

По резултатима истраживања тог словачког пословног портала, у Србији је исплата годишњих бонуса ретка појава, будући да их, како наводе, добија тек осам процената запослених и у просеку износе 481 евро, или 86 одсто просечне бруто зараде, што је знатно више него у Хрватској или Словенији. У истраживању се наводи да су божићни бонуси најраспрострањенији у Хрватској – где их добија до 44 одсто запослених, иако њихов износ није тако висок. И у Словенији је присутна компанијска пракса исплате божићних бонуса радницима, где их добија око трећина запослених. У Босни и Херцеговини, без обзира на то што је по висини божићног бонуса у врху у Европи, срећу да га добије има свега око 15 одсто

запослених. Закључак портала је да је исплата бонуса за божићне празнике у земљама централне Европе нешто мање уобичајена.

481 евро 13. плата за оне који је добију

Српски Закон о раду није дефинисао шта се сматра такозваном тринаестом платом, али постоје његове одредбе по којима послодавац може запосленима исплатити приход од капитала уколико се на то обавезао, било уговором о раду, било неким другим актом, па се то сматра наградом или бонусом за добар рад. Пре измене Закона о раду 2014. године, то примање запослених имало је карактер прихода од капитала и на њега се није плаћао порез и доприноси који се плаћају из зараде јер се није сматрао зарадом. Међутим, после измена 2014. године, прописано је да се уговором о раду или одлуком послодавца може утврдити учешће запосленог у добити оствареној у пословној години, али се у зараду рачуна и оно што се оствари за обављени рад и време проведено на раду и зарада по основу награда, бонуса и других примања по основу радног односа. При том, целокупна зарада садржи порез и доприносе који се на њу плаћају. Консултант Мреже за пословну подршку Драгољуб Рајић објашњава за „Дневник” да око један проценат компанија у Србији даје својим запосленима божићне бонусе.

Газдама дати олакшице

У многим европским државама постоје посебне погодности за послодавце који својим запосленима дају божићне бонусе и због тога они и гледају да раднике додатно стимулишу на крају године. Обично се ти божићни додаци исплаћују почетком децембра, а код нас се то чини на крају године. Колико је то стимулативно, говори и податак да, рецимо, у Немачкој чак 55 одсто послодаваца исплаћује божићне бонусе, у Италији 27 одсто, а код нас свега један одсто.

– Можда би било много више послодаваца у Србији који су спремни да стимулишу раднике када би за оно што им дају били ослобођени плаћања пореза и доприноса – закључује Рајић.

– Код нас такозвану 13. плату у приватном сектору прима око један проценат радника, и то махом оних запослених код страних инвеститора и великих и средњих српских компанија, док их код малих готово нема – каже Рајић. – Могу се забележити евентуално код запослених у ИТ сектору и сектору услуга које имају изузетне резултате пословања.

Наш саговорник скреће пажњу на то да би можда такозване тринаесте плате у Србији било и више ако би се утврдиле одређене законске олакшице на њен износ јер би, како оцењује, тада и послодавци били стимулисани да запосленима који им помажу у остварењу добрих резултата дају стимулацију у виду награде или бонуса.

Љ. Малешевић